

РАМКОВА КОНВЕНЦИЯ ЗА ЗАЩИТА НА НАЦИОНАЛНИТЕ МАЛЦИНСТВА

Въпроси и отговори

COUNCIL OF EUROPE

Какво представлява Рамковата конвенция?

— Рамковата конвенция за защита на националните малцинства, влязла в сила през 1998 г., е всеобхватен международен договор, предназначен да защитава правата на лицата, принадлежащи към национални малцинства.

Защо се нарича „Рамкова конвенция“?

— Текстът на Рамковата конвенция утвърждава правата, с които се ползват лицата, както и допълнителните задължения, които трябва да се спазват от държавите. Конвенцията е правно обвързващ инструмент по международното право, а думата „Рамкова“ подчертава възможността за държавите страни по нея да съобразяват някои от разпоредбите на тази конвенция със своята специфична национална ситуация чрез националното законодателство и държавната политика.

„...едно плуралистично и истински демократично общество следва не само да зачита етническата, културната, езиковата и религиозната идентичност на всяко лице, принадлежащо към национално малцинство, но и да създава подходящи условия за изразяване, запазване и развитие на тази идентичност...

Кой е защитен от Рамковата конвенция?

— В Рамковата конвенция не се съдържа определение на „национално малцинство“. Всяка страна по нея има възможност да преценява кои групи на нейната територия се покриват от Конвенцията. Тази преценка трябва да бъде недискриминационна, добросъвестна и в съответствие с общите принципи на международното право, включително принципа на свободно самоопределение.

— Принципът на свободно самоопределение означава, че лицата имат право сами да решават дали желаят да бъдат третирани като принадлежащи към национално малцинство. Решението им трябва обаче да се основава на обективни критерии, свързани с тяхната идентичност, като религия, език, традиции и културно наследство.

— Държавите възприемат различни подходи по отношение на определението за национално малцинство съгласно Рамковата конвенция: от ограничителен подход, включващ например точно определен списък от традиционни групи, които да се ползват от закрилата на Рамковата конвенция, до по-открыт подход, при който членовете на конвенцията се прилагат гъвкаво към широк спектър от групи.

Как се следи за прилагането на Рамковата конвенция?

— Рамковата конвенция се наблюдава от Комитета на министрите на Съвета на Европа съвместно с Консултативния комитет по Рамковата конвенция - орган, съставен от 18 независими експерти.

„... досегашните превратности на европейската история са доказали, че защитата на националните малцинства е от съществено значение за стабилността, демократичната сигурност и мира на този континент ...“

Права, с които се ползват лица, принадлежащи към национални малцинства,

и допълнителни задължения, които държавите трябва да спазват

Свободно изразяване на етническа, културна, езикова и религиозна идентичност - Недискриминация

- Насърчаване на **ефективно равенство** - Запазване и развиване на малцинствени култури, религии и езици - Насърчаване на **междукултурния диалог и защита на лицата, принадлежащи към малцинства, от враждебност или насилие**

- Свобода на събиране, сдружаване, изразяване, мислене, съвест и вероизповедание - Насърчаване на разнообразно **междуренно пространство** с излъчвания на малцинствени езици и подкрепа за малцинствени медии - Използване на малцинствени **езици** в отношенията сластите в области, населени традиционно или в значителна степен с национални малцинства - Изписване на лични имена, имена на места и други топографски означения на малцинствени езици - Осигуряване на **достъп до образование** за всички и насърчаване на междукултурното познание - Преподаване по и на малцинствени езици в частни и в държавни училища - Възможност за оказване на въздействие върху **вземането на държавни решения** по въпроси, засягащи лица, принадлежащи към национални малцинства - Участие в **Културния, социалния и икономическият живот** - Въздържане от произволно определянена избирателнитетерайони с целограничаване на правата на малцинствата - Насърчаване на правата на малцинствата чрез двустранно, многостранно и трансгранично сътрудничество.

Къде лицата, принадлежащи към национални малцинства, са защитени от Рамковата конвенция?

— Рамковата конвенция е в сила в 38 държави*. В рамките на Временната административна мисия на ООН в Косово (ЮНИМИК) съществува специално споразумение за мониторинг във връзка с Косово*.

► Държави – страни по Рамковата конвенция

Албания	Естония	Малта	Сърбия
Армения	Финландия	Република Молдова	Словашка република
Австрия	Грузия	Черна гора	Словения
Азербайджан	Германия	Нидерландия	Испания
Босна и Херцеговина	Унгария	Северна Македония	Швеция
България	Ирландия	Норвегия	Швейцария
Хърватия	Италия	Полша	Украина
Кипър	Латвия	Португалия	Обединено кралство
Чехия	Лихтенщайн	Румъния	
Дания	Литва	Сан Марино	

► Държави, които са подписали, но не са ратифицирали Рамковата конвенция

Белгия	Исландия
Гърция	Люксембург

► Държави, които нито са подписали, нито са ратифицирали Рамковата конвенция

Андора	Монако
Франция	Турция

* Руската федерация беше членка от 1998 до 2024 г.

** А всяко позоваване на Косово в този текст, независимо дали се отнася до територията, институциите или населението, се тълкува в пълно съответствие с Резолюция 1244 на Съвета за сигурност на ООН и без да се засяга статутът на Косово.

” ...необходимо е да бъде създадена атмосфера на търпимост и диалог, за да може културното многообразие да бъде източник и фактор не за разделение, а за обогатяване на всяко общество...

ИНФОРМАЦИЯ

За контакти:

Секретариат на Рамковата конвенция
за защита на националните малцинства

Съвет на Европа
F-67075 Strasbourg Cedex
minorities.fcnm@coe.int

www.coe.int/minorities

За допълнителна информация относно ролята на НПО:
www.coe.int/en/web/minorities/role-of-ngos

www.coe.int

Съветът на Европа е водещата организация за защита на правата на човека на континента. Той има 46 държави-членки, сред които са и всички тези които членуват в Европейския съюз. Всички държави-членки на Съвета на Европа са подписали Европейската конвенция за правата на човека, договор, предназначен да защитава правата на човека, демокрацията и върховенството на закона. Европейският съд по правата на човека следи за изпълнението на Конвенцията в държавите-членки.

PREMS 152323

BUL